

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SÁNDOR

A román küldöttek elutaznak Bécsből

Bécsből jelentik az Univerzalnak: Ma volt a harmadik, egyben utolsó ülése a bécsi konferenciának, amely ezzel véget ért.

Az ülést délután 4 órakor Krestinszky elnöklétével nyitották meg.

A bolsevista delegátusok vehemens tónusban, provokáló magatartással megismételték a régi deklarációt, hogy Románia jogtalanul uralkodik Besszarábián és kérték, hogy azonnal beszéljék meg a népszavazás feltételeit. De még tovább is mentek agresszív magatartásukkal és megengedték maguknak azt is, hogy Bukovinával is ugyanaz a helyzet álláspontjuk szerint, mint Besszarábiával.

Krestinszky kijelentette még, hogy a moszkvai kormány nem mond le Besszarabia feletti történelmi jogairól, de most tekinteten kívül hagyja.

Azonnal a délutáni ülés megnyitása

után Langa-Rascanu energikusan kijelentette, hogy Románia még a gondolatát sem fogadja el a népszavazásnak. Kijelenti a román delegáció, hogy mindent megtett, hogy a megegyezés sikerüljön, de sajnálattal kell megállapítania, hogy Oroszország megváltoztatta Lausanneban elfoglalt álláspontját. Következésképpen az orosz álláspont homlokegyenest ellenkezik a román állásponttal, éppen ezért a konferencia továbbfolytatása lehetetlen.

Beszédét Rascanu azzal fejezte be, hogy reményli: más alkalommal jobb auspiciumok mellett újból felvehetik a tárgyalásokat.

Az ülés összesen egy félórát tartott, délután félőtkor véget ért. Azután mindkét delegáció közleményt adott ki a sajtó részére.

A román delegáció ma elutazik Bécsből.

e kérdésben ugyanott áll az egész orosz közvélemény, mégis ha jogainkhoz mer nyúlni, meg tudjuk azt akadályozni. (Nagy taps.) Hangsúlyozza, hogy miután e kérdésben a nemzet összes képviselőinek szolidaritása megnyilvánult, két tanácsot adhat a kormánynak. Az egyik az, hogy a kormány fordítsa figyelmét a besszarabiai nép lelkiülete felé és kimélje az összes orosz zelmeket, a másik tanácsa az, hogy ha a kormány az egész vonalon is folytatja a karékossági politikáját, semmiesetre sem szabad odafejlésztetni a takarékoskodást, hogy a Dnyezter partján álló román hadsereg hadierőjét csökkentsen.

Dr. Lupu a parasztpárt nevében kijelenti, hogy fenntartja előző nyilatkozatát Besszarabia érintetlenségének jogairól. A jelen időpontot nem tartja alkalmasnak arra, hogy a kormányt felelősségre vonja a bécsi balsikerért. A felelősségrevonás meg fog történni abban a pillanatban, amint az idő erre alkalmas lesz.

Duca külügyminiszter újból felszólal és hangsúlyozza, hogy hajlandó a felelősség kérdését bármikor megvitatni. Egy dolgot azonban újból leszögez és pedig azt, hogy az összes politikai pártok felfogása a besszarabiai kérdésben teljesen egységes.

Antonescu a következő felszólalás rámutat arra, hogy Romániának egyetlen választ kell adni Oroszország részére. Az orosz kormány tartson népszavazást a saját országában és mielőtt mások szabadságjogaival foglalkozik, állítsa vissza előbb az orosz nép szabadságát. Ezután a kamara folytatta az állami üzemek kommercializálásáról szóló törvényjavaslat vitáját.

A szenátus ülésén Szűcs Géza válaszol Bianu tegnapi beszédére és kijelenti, hogy a székeket nem szabad idegeneknek tekinteni, mert ők az állam lovalis polgárai. Bianu azt válaszolja, hogy ő idegeneknek csak azokat tekinti, akik a háború után jöttek Romániába. Ezután a szenátus megszavazta a CFR. részére kért 300 millió rendkívüli hitelt.

Vasárnap utazik el a királyi pár

Bukarestből jelentik: Ferdinánd király és Mária királyné április hatodikán, vasárnap indulnak külföldi útjukra. Kíséretükben lesznek Misu udvari miniszter, Angelescu utimarsall, Duca külügyminiszter, három adjutáns és két udvari hölgy. A királyi pár Elzászon át Mülhausenbe megy először, ahonnan rövid pihenés után Strassburgba utaznak. Itt részt vesznek az egyetem ünnepein. Az ünnepségek alkalmával átveszi a királyi pár a strassburgi egyetem emlékérmét. Ferdinánd király átadja Páris városának a Virtutea Militare katonai kitüntetését.

Hivatalos helyről cáfolják a brüsszeli utazás elmaradásának híreit. A királyi pár Párisba, Brüsszelbe, majd Londonba utazik. A tervezett madridi utazás azért marad el, mert az ottani kormány a súlyos belső viszonyokat nem tartja alkalmasnak a királyi pár látogatására.

Nagy vita a besszarabiai kérdésről a kamarában

Bukarestből jelentik: A kamara ülésén Vajda-Voevod Sándor kérdést intézett a kormánynak, hogy van-e tudomása arról, hogy a bécsi orosz-román konferencia tárgyalásai megszakadtak. Megállapítja, hogy a kormány nem tett meg minden lehető intézkedést a balsiker elkerülésére.

Közbeküldetés: A felbeszakítás nem balsiker!

Vajda folytatja beszédét és hangsúlyozza, hogy a kormánynak kötelessége beszámolni azokról a körülményekről, amelyek a bécsi konferencia egybehívásához vezettek és azokról, amelyek a tárgyalások megszakítását provokálták.

Kérdi továbbá, hogy vajon a királyi pár római és madridi útjának meghúsalása után opportunus-e még a párisi és londoni út, mert a kormány ügyetlensége következtében még itt is kellemetlenségeink származhatnak.

Marzescu igazságügyminiszter közli, hogy Duca a japán királyi herceg fogadtatásával van elfoglalva, ezért nem adhat felvilágosítást. Azt hiszi, hogy a külügyminiszter minden külön felszólítás nélkül is ad majd felvilágosítást. Egyébként konstátálja, hogy nem lehet szó a bécsi konferenciával kapcsolatban a mi kudarcunkról, mert az orosz delegáció vetette fel Besszarabia ügyét és csak természetes, hogy a román küldöttek nem engedhetik a kérdés napirendre tűzését.

Costinescu liberális képviselő, Bukarest főpolgármestere a főváros polgármestershelyettesei ellen emelt vádak ügyében nyilatkozik és megállapítja, hogy munkatársai sohasem tettek kijelentést a kormány működése ellen.

Junian folytatja tegnap megkezdett beszédét és élesen támadja a liberálisokat, akik visszautasították a külföldi tőke részvételét a hazai iparban, sőt még a román vőleket sem veszik igénybe, ha az nem liberális.

Macarescu parasztpárti képviselő szintén támadja a kormányt.

Duca külügyminiszter szólal fel ezután. Sajnálja, hogy nem lehetett jelen

Vajda felszólalásánál, amelyre most adja meg a választ.

A bécsi tárgyalások eredménytelenségéről érkezett hírek megfelelnek a valóságnak. Rascanu közölte a kormánnyal, hogy a konferencia véget ért. Ennek a konferenciának az eszméje Tiraspolból indult ki, ahol a parlamenti ügyek tárgyalása alkalmával az orosz delegáció tagjai kifejezésre jutatták kormányuk azon óhaját, hogy a két ország közötti összes vitás ügyeket rendezzék. Erre a román kormány igenlő választ adott, mert mindig az az intenció vezette, hogy az összes államokkal, tehát Oroszországgal is, újból felvegye a normális viszonyt. De ennek a tárgyalásnak meghatározott alapjai vannak. Sajnálja Vajda kérdésének polemikus hangját, mert vannak dolgok, amelyek pártokon felül az összes románoknak közös ügye. Ilyen az ország területi integritása is. E tárgyban lehetetlen az áthidalás és lehetetlen Oroszországgal felvenni az összeköttetést jelenlegi határaink elismerése nélkül.

Vajda-Voevod Sándor válaszol Duca külügyminiszternek és tagadásba veszi, hogy a liberális párt mindig óhajtott volna az Oroszországgal való viszony újra felvételét. Averscu annak idején folytatni akarta a Vajda által Oroszországgal megkezdett tárgyalásokat. Take Jonescu szembelyezkedett a miniszterelnök akaratával és döntőbíróinak Bratianu Jonelt kérték fel, aki Take Jonescu álláspontjára helyezkedett.

Az egész kamara és a kormány összes tagjainak tapsai közt hangsúlyozza, hogy bármilyenek is legyenek a belpolitikai harcok, Románia határainak úgy kell megmaradniuk, mint ahogy ma vannak. Bármilyen történhetik is holnap, az egész román nép szolidarisan fogja megvédeni hazája határait.

Jorga megállapítja, hogy a bécsi konferencia csak hasznunkra válhatik, mert alkalmat adott egyes államoknak Románia iránti szimpátiájuk kifejezésére és leplezte a vörös imperializmust, amely mögött

Bukarestből jelenti a Rádor: A Dimineata értesítése szerint Duca külügyminiszter a bukaresti spanyol követ azon szövegi közlésére, hogy kormánya kéri a királyi látogatás elhalasztását, a következő választ adta:

— A román kormánynak erre a közlésre csak egyetlen válasza lehet. A látogatás nem fog megtörténni.

Ennyit és nem többet mondott a külügyminiszter. A Dimineata szerint ez a válasz diplomáciai körök szerint meglehetősen drasztikus, amelynek esetleg az lehet a következménye, hogy a bukaresti spanyol követet kormánya visszahívja.

Megkezdtek az új állampolgársági törvény végrehajtását

Az illetőségi ügyeket továbbra is a régi magyar törvény szabályozza

Tegnap rendelet érkezett a városi tanácshoz, amelyben a minisztérium közli, hogy a március 29-én szentesített állampolgársági törvény életbe lépett és annak alkalmazását a gyakorlatban meg is kezdték.

Az állampolgársági törvény részletesen szabályozza a letelepedés kérdését is és a miniszteri leirat közli, hogy az új törvény hatályon kívül helyezte az összes eddig érvényben levő törvényeket és rendeleteket.

A rendelet azt is közli, hogy az illetőségi ügyeket Erdélyben továbbra is a régi magyar törvény szabályozza.

Az 1886. évi XXII. tc. eddig is teljes hatállyal érvényben volt és így a miniszteri rendelet értelmében a régi rendszer teljes egészében érvényben marad.

A törvény szerint az illetőségi bizonyítványokat a városi tanács adja ki, saját hatáskörében.

Ma az illetőségi bizonyítványokat a prefektus jóváhagyása után adják csak ki, a prefektus egy saját hatáskörében kiadott rendelete alapján. A kivételes viszonyokra tekintettel a prefektusnak diszkrecionális joga ez a felsőbb ellenőrzés, azonban a törvény egyáltalában nem írja ezt elő és expressis verbis kimondja, hogy a tanács saját hatáskörében adja ki a bizonyítványokat.

Az új állampolgársági törvény különben az összes állampolgársági ügyeket a helyi miniszter hatásköréből az igazságügyi miniszter illetékességébe utalja és így ezekben az ügyekben a helyi miniszter több előterjesztést, vagy kérést nem fogad el.

Az áruló szerencsepénz

Egy táblát felelősség érdekessége

Gold és Salamon nagyváradi kereskedők pénztárából huszezer lei eltűnt. A kereskedők Mayer Arnold alkalmazottjukat vették gyanúba, akinél a nyomozó rendőrség nagyobb összegű pénzt talált. Mayer pénze eredetileg nem tudott kellő felvilágosítást adni, ezért letartóztaták, a bűnügy a törvényszék elé került, mely Mayert elítélte.

Semmi pozitív bizonyíték azonban nem mutatott fel a Mayer a táblához felelősséget, mely most tartotta meg a felelősségi tárgyalást. Az új tárgyalás érdekes fordulatot produkált. Ugyanis a Mayernél talált pénzek között volt egy száz lei, melyen héber szavak voltak olvashatók. Szakértő ezt a héber felíratot megfejtette s ennyit jelent: Isten nevében. Goldi azonnal emlékezett rá, hogy egy ilyen felírás száz leist kapott szerencsepénzül még üzlete megalapítása idején a nagyanyjától. A száz lei tehát kétségkívül az ő tulajdona volt s ezzel Mayer bűnössége beigazolást nyert. A tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

Sikkasztások a munkásbiztosítónál

A nagyváradi munkásbiztosítónál visszaéléseknek jöttek nyomára Kovács Benő igazgató eltávazása után. Vasca Theodor helyettes igazgató a hivatal átvétele után rájött, hogy nagyobb összegű pénz hiányzik a pénztárból s erről jelentést tett a kolozsvári vezérigazgatóságához, amely dr. Ciruponeriu György vezérfelügyelőt küldte ki a részletes vizsgálat megejtésére. A kiküldött főtitkárviselő vasárnap fejezi be a vizsgálatot, amelyről jelentést tesz az illetékes felsőbb hatóságához.

Az eredmény eddig is beigazolta, hogy a munkásbiztosító volt igazgatója, Kovács Benő nagyobb összegű készpénzt sikkasztott a munkásbiztosító bevételeiből s különböző csalásokat követett el. Ő maga elszökött Nagyváradról, mikor sikkasztásai kiderültek s kétségbeesett helyzetben hagyta a munkásbiztosító tisztviselőit, akiket eddig részben terrorizált, részben félrevezetett s akik most remegve allanak a vizsgálatot vezető főtitkárviselő előtt s részben azzal védekeznek, hogy nem voltak beavatva a manipulációkba, részben pedig azt emlegetik, hogy „mindenki tudott a dologról”. Az a lelkiismeretlenség, amellyel volt tisztviselő-társait, akik nagynehezen tudtak megmaradni Nagyváradon, a legtöbb semmitörősek döntése segítségével, belekeverte az ügybe, mutatja, hogy Kovács Benő csak a sikkasztásra gondolt s nem törődött azzal, hogy egzisztenciákat dob a bizonytalanság szélére. Szerencse, hogy a vizsgálóbiztos nem mint gyanúsítottakat hallgatja ki a főtitkárviselőket, hanem mint tanukat s ezideig Kovács Benő kívül alig néhány gyanúsítottól van szó. Az esetnek azonban a morális hatása lesújtó.

A sikkasztások két csoportba tartoznak. Az első, amelyet a pénztáron át követett el Kovács, a kisebbik rész 3000 lei. Ez hamisított utalványokkal történt.

A második rész azokból az összegekből áll, amelyeket a munkaadók folyószámláuk után utaltak át a pénztárba, kivett járulékaik kiegyenlítésére. Ezeket a pénztár megkerülésével egyenesen a munkaadók javára írták, de a pénzt Kovács vette fel s nem szolgáltatotta be a pénztárba. A pénztári okmányt tehát hiányzott s így az ellenőrzés nem volt könnyű. Ha azonban az ellenőrző könyvvezető belemérett volna a munkaadók főkönyvlapjaiba, rájöhetett volna, hogy a befizetések nem történtek meg a pénztárban.

A kiküldött inspektornak azonban akkoriban köztörténeti jelentősége volt. Annyi, hogy a pénztári készletet megvizsgálta, a naplót lezarta s a készpénzt elküldte Bukarestbe. Kovács ezt tudta s nyugodtan folytatta sikkasztásait. Ezek az összegek eddig nem érik el a 800.000 leit. Az esetnek az a hatása volt Baumann Henrik könyvvezetőre, hogy lemondott állásáról s már Nagyszebenben képviseli egyik biztosítót.

A vizsgálat 8000 munkaadó összes átutalásaira kiterjed két évre visszamenőleg. Ez összesen 80.000 tétel s ezeknek átvizsgálásából állapítják meg, hogyan történtek a sikkasztások. A munkaadókat nem éri kár, az egész kár a munkásbiztosítóé.

Dr. Ciruponeriu György vezérfelügyelő táviratilag kérte Russu Nicoleta kollegáját, hogy azonnal jöjjön Kolozsvárról Nagyváradra s segítsen neki a bonyolult ügy befűzésében. Mint értesülünk, az ügyet a királyi ügyesszékhez teszik át s kéri fogják Kovács Benő kiadatását Magyarországtól.

Bőg a bárány bee... bee... bee...
A „Bárány” áruházba menjünk be
Zöldfa-utca 8. alatt
Nagyon jól vásárolhat:
Rőtöst, cernát, DMC-t,
Menyasszonyi kelengyét,
Rövidarut, harisnyát
Nagyon olcsó árban ad
MOSKOVITS, Jorga (Zöldfa-u.) 8

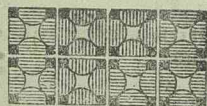
„DORIAN” FILMSZÍNHÁZ
Szombat, vasárnap
Dr. Lackington
6 izgalmas
telv.
egy legújabb slágerburleszkben
Jön Conan Doyle leghíresebb regénye
A halott árnyéka

Esőernyőt
minden kivitelben készít
Rosenberg Testvérek Nagyvárad
Str. Nicolae Iorga (v. Zöldfa-utca) 8.
Behúzás gyorsan készül!

Tavaszi ujdonságok
Eredeti angol öltöny és
felöltő szövetek nagy
választékban érkeztek.
Horbáitz
url szabó, Gen. Mosoiu (Mezey Mihály)-u. 4

Husvél nagy cipovásár!!!
Gonda Testvérek
cipőnagyruházában
Park-szálloda épület
Dusan felszerelt állandó nagy
raktár női, férfi- és gyermek
luxus cipőkben. Antilop cipők
minden elképzelhető színben
és formában. Lack, chevro, va-
lamint színes bőrcipők leg-
újabb és legjobb kivitelben.
Saját érdekében tekintse meg,
világvárosi 8 kirakatainkat.
Külön mértékutáni osztály
Mértékes cipők 24 óra alatt készülnek el.

Megérkeztek eredeti angol szövet-
különlegességeink.
PACSAY és CZITROM
uri szabók, Strada Csengeri-utca 1.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Művészi fényképek
Weisz és Miklós
Apolló-palota

Minden bajt a sok szabadság csinál

Mindig is úgy tartottam én, hogy a sok szó fölösleges és sok beszédnek sok az alja. Örüljön az ember, ha él és csend van körülötte. A töméntelen hiábaváló szöfécsérlés tette tönkre a világot, az hozta ránk a kommunizmust meg a drágaságot, talán még a háborút is, de ezt már nem tudom biztosan, mert én csupán egyszerű és szerény nagyváradi adófizető polgár vagyok és ehhez már nem értek. De hogy a sok városi pótdadót még a régi világban is annak köszönhatták, hogy a városházán az urak sokat papoltak, arra már olyan biztosan mérget veszek, minthogy János a nevem. (Mert így hívják, kérem alássan.)

Sokszor mondtam is a feleségemnek, nem tetszik az nekem, hogy a városházán mostanában is olyan sok gyűlést tartanak. Hol a háztulajdonosok, hol a bérlők, hol a kereskedők, hol az iparosok, hol az aszszonyok, hol a férfiak jönnek össze és tele van beszéddel megint a világ. Minek az, így gondoltam magamban, megárt az a fene sok szabadság az embereknek, úgy is olyan nagy most a mi szabadságunk minden téren, hogy ennek már véget kell vetni. A városházán is az urak a buzgó adószedés és vizdij, meg miegymás kivétele közben nem veszik észre, hogy mennyi sok evülés van a városházi nagyteremben, hogy ismét baj lesz abból, hogy olyan sokat szabad az embereknek beszélniük. Hát miért vannak nekünk feletteseink? Hát nem azért, hogy ők az ő határtalan bölcsességükkel és istenadta nagy talentumukkal intézzék a mi sorsunkat? Nem jó az, ha a sok tudatlan és avatatlan ember beleköttyog az ország, vagy a város dolgaiba, megárt az az istentelen nagy szabadság — azt mondom újból — ami megint környékez bennünket.

Igaz örömmel és hálával olvastam tehát, hogy a polgármester úr ezúttal a városháza nagytermét semmiféle evülésre nem adja oda. Aldja meg ezért őt a Minnenható. Legalább egy helyet kevesebb van ahol szavalnak a népek és polgárok és zavarják az élet nyugalma. Neked is jó. János (mondok magamban), mert így legalább tudod, hogy mások is hallgatnak, hát nem fogsz dohogni te se és nem lesz kommunizmus és nem lesz háború se többet. Minden baj ügyis 48-ban kezdődött, mikor a nagy szabadság beütött.

Nagy János,
adófizető polgár.

Parfümök az összes létező illatokban, dekánt kimérve **kaphatók**
Farkas István Apolló drogériájában

A legelőnyösebben vásárolhat
Hajnal és Rózsa

vászon és női divat áruházában, Strada Josif Vulkan (volt Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt

Menyasszonyi kelengyék valódi, Rumburgi vásznak, damaszt asztalnemek a legszebb kivitelben. Ing zephirek, zsebkendők, grenadinok, selyem fényű **Tusor**, függöny és ágterítőre. Flotoire kelmék. **Szövet különleges** ségek dús választékban. **Paplan és madrác** készítés és állandó nagy raktár.

Még nem fizették ki az állami tisztviselők havi járandóságát

A szenátor és képviselő urak figyelmébe

Kora reggel van. Egy állami tisztviselő halad hivatala felé. Hogy hívják? nem fontos, az eset szempontjából: magasrangú ember, a háború előtt viszonylatban előkelő úr. Hivatalt rangja közel a méltóságoshoz. Kabátja viseltes, járása, az a nyugodt fölényes járás, kissé rokkantnak tetszik. És nagyon komor.

— Jó reggelt. Hogy van főtanácsos úr?
Fogadja köszöntésem, aztán komoran néz rám.

— Hogy vagyok. Mint akinek a házában ma reggel nem volt reggeli. Gyermekeim reggeli nélkül mentek iskolába. Ma már negyediké van és még nem kapunk fizetést, sőt nincs is semmi kilátás arra, hogy kapjunk.

Aztán megered a panasz az ajkán. Nem magáról: családjáról, tisztviselő társainak nyomorúságáról. Az elkeseredésről, ami a tisztviselőcsaládokban megülte a lelkeket, mint valami fekete szárnyu madár. Gyermekéről, akiknek lyukas a cipője. A régi hitelnek, régi becsületnek vége. Az iparos nem hisz a tisztviselőnek, tudja, hogy élete nyomorúságos s nincs biztosítva, hogy márról-holnapra nem fogják-e elbocsájtani vagy átélteni, ami elvégre a tapasztalat szerint csaknem ugyanaz. A tisztviselők pedig nem tudják, hogy mikor kapják meg fizetésüket. Ma, holnap, huszadikán.

Tegnap még szó sem volt fizetésutalásról. Az összes állami tisztviselők a teljes bizonytalanság előtt állanak. A családban hiányzik a kenyér, a kölcsönkérés tartja bennük a lelket s eladogatnak, amíg van mit. Van köztük sok beteg ember, akinek nagyobb szabadságot ajánlanak az orvosok, de nem mehet betegszabadságra, mert akkor nem kap fizetést.

Egy tanáremberrel találkozom. Cigarettaival kínálom. Megköszöni s azt mondja, két napja potyázásból él. Szenvedélyes cigarettás volt. Functionart szivott a hónap elején s nacionalt a hónap végén. Ma ez sincs. Nem tudja, mit fognak ebédelni, ha nem sikerült eladni valamit a feleségének.

És így tovább, ahány tisztviselővel találkozok az ember a közhivatalokban, az mind panaszol, siránkozik.

A pénzügyigazgatóságon azt hiszik, holnap, ötödikén fizetni fognak. A tisztviselők legalább is kifizették, de a nyugdíjasokról nem lehet beszélni sem. Nem érkezett meg a nyugdíjkönyvecské s addig nem lehet a nyugdíjat folyósítani.

Csodálkozunk azon, hogy a parlamentben valamelyik képviselő még nem tette szóvá ezt az állapotot. S még jobban csodálkozunk azon, hogy román laptársaink nem foglalkoznak intenzívebben a tisztviselők helyzetével. Elvégre az állam belső rendjének fenntartói az állam tisztviselői kara, akiknek becsületes, odaadó munkássága nélkül feldől az egész államgépezet. Sanyarúságos amúgy is az állami tisztviselők fizetése, nem áll arányban a megélhetés viszonyaival, alig tudják beosztani a hónap harminc napjára, legalább ezzel szemben fizessék őket pontosan. Ha már mindenképpen az ősdi és egész Kultururópában ismeretlen huszadiki fizetésre akarnak áttérni, ám tegyük azt successzive. Husz hónap alatt el lehet érni úgy, hogy a tisztviselők kevésbé érzik meg, hogy egy napot a hónapban ingyen dolgoznak a husz hónap leteltéig. De több nap, vagy

pláne több hét átugrása egyszerre: csak adósságot s nyomorúságot jelent a tisztviselő-családoknak.

Nem tudjuk s alig hisszük, hogy nekünk kisebbségi sajtónak hangja elhallatszódik a pénzügyminiszter úr füléhez s éppen ezért román laptársainknak kellene erőteljesen állást foglalni a kormány ilyen áldatlan pénzügyi politikája ellen, mert ezzel többet használnának az állam haladásának, a belső rend tökéletes megszilárdulásának, mint ok nélküli politizálással. A tisztviselőkérdés hónapok óta ismét égetőbben üti fel fejét. Most a postán, most a közigazgatásban, de mindig, mindenütt nagy változások, amihez járul most a fizetések visszatartása, csupa idegesítő momentum, ami mind nem arra való, hogy a tisztviselő teljes lelkevel, szívével éljen ki záróan hivatalának, holott tudott dolog, hogy a jó tisztviselő együtt él aktáival, könyveivel. Valakinek már erőlyesen meg kell magyarázni a parlamentben is, hogy a közelet, a tisztviselői rend nem bir el állandó rázkódásokat, hiszen a most törvénnyel emelt szolgálati pragmatika, amely kegyetlenül bánik el a beteg tisztviselővel, egyelőre még amúgy sem alkalmas arra, hogy a tisztviselőt egész lényével, idegzetével az állam feltételén hívévé sorozza.

A nyugdíjasok nyugdíjkönyveinek visszatartása pedig több mint lelkiismeretlenség. Azok az öreg emberek, akik a szerény, hogy ne mondjuk kétségbeesítően nyomorúságos nyugdíjon csak tengetik hátralevő napjaikat, s akik egy becsületes munkában azzal a biztos tudattal néztek a fehér haj kora elé, hogy teljes nyugdíjukból úri módon éljenek, az idők változásával amúgy is szörnyű csalódáson mentek át, mert a teljes nyugdíj ma csak éppen, hogy kenyeret ad. Még azt sem mindnek. Százával, ezrével néhány száz lei nyugdíjból éldegélnek. Hiszen az ötödik fizetési osztályban levő nyugdíjas havi járandósága sem haladja meg az 1600 leit. A kisebb rangú tisztviselők pedig 7—800 lei havi nyugdíjból kell, hogy éljenek öreg életpárral együtt és abból, amit a környéklet juttat nekik, akik egész életükben az arany középszerben, nem bőségben, de tisztességesen meg tudtak élni keresetükkel. Hogy mikor fognak nyugdíjat kapni, még csak nem is sejtethető, mert a pénzügyigazgatóság négy s zeri sürgönyére még csak nem is választoltak a pénzügyminisztériumból, annál kevésbé küldték el a fizetési könyvecskéket.

A város szenátorára és képviselőjére vár a feladat, hogy szót emeljen a minisztériumban a nagyváradi állami tisztviselők érdekében. (p. gy.)

Olcsó beszerzési forrás
HUSVÉTRA

Üveg, porcellán, zománcdény, evőeszköz, háztartási cikkek

Bazárárak

játékok, utazókosár, kosárak, ajándék és dísz tárgyak.

Farkas áruház

Strada Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 5. sz.

VIGADO

mozgósínház

Szombat
Vasárnap
Hétfő

Ilyenek a férfiak

Gálans udvari történet 7 felvonásban.

Harry Liedtke — Jacob Tiedtke.

Szombat
Vasárnap
Hétfő

Dorian film.

Aviz- és csatornázásdíjak leszállítását kéri a Lakók Szövetsége

A Nagyváradi Lakásbérlet Szövetsége a múlt hó 9-én tartotta meg az évi rendes közgyűlést, mely alkalommal igen fontos határozatokat hozott.

Elsősorban kimondták a főtákar indítványára, hogy nélkülözhetetlen szüksége van a városnak egy építkezési tanácsra, amely tanács a polgárságból, háztulajdonosokból és bérletiélőkből lesz összeállítva és amely tanács állandóan évendiciában tárgyalja az építkezési kérdést és állandóan kontaktust tartson fent az ország összes építkezési faktoraival. A Lakásbérlet Szövetsége ma kereszte meg a Háztulajdonosok Szövetségét ebben a kérdésben.

Nagy horderejű intézkedés az is, mely szerint a Lakásbérlet Szövetsége delegációval és memorandummal fordul a városi tanácshoz, ahol pinaszt emelnek a közüzemmel és a közüzemmel szembeni ellen és amiatt, hogy az egyenlőtlen van elosztva. Az egyenlőség abban nyilvánul, hogy a többemeletes házak frontjaira ugyancsanyit illetéket szabjanak ki, mint a földszintes házakra. Kéri a városi tanácsot, hogy azon változtasson.

A Lakásbérlet Szövetsége kérvénnyel fordult a városi tanácshoz, amelyben a víz- és csatornázási díjak leszállítását kéri tekintettel arra, hogy az üzemeknek már eddig is óriási hasznuk van és különös tekintettel arra, hogy az új lakbértörvény a lakbérletet felméri s így megindokolva a víz- és csatorna-díjak hallatlanul magas százeleke.

Felülről továbbá a Lakásbérlet Szövetsége programja a házhelyek kisajátítására és más munkáslakások építésére vonatkozó intervenciót. A Szövetség révén eddig cca 200 ilyen kérelem adatolt be a városi tanácshoz és ebben az ügyben a közeli napokban befejező intézkedések fognak történni.

Érdekes az a felirat is, amelyet a Lakásbérlet Szövetsége a külügyminisztériumhoz intéz. Nevezetesen az új lakbérleti törvény csak a román állampolgár bérletét hosszabbítja meg és a nem román állampolgárok csak a viszonyosság esetében részesülnek meghosszabbításban. E viszonyosság a román külügyminiszter igazolványával esetenként bizonyítható. A Lakásbérlet Szövetsége feliratában arra kéri a külügyminisztériumot, hogy közölje az ország összes bíróságával azon államokat, amelyekkel Románia viszonyosságban van, hogy ne kellessen minden egyes esetben a külügyminisztériumhoz fordulni.

Tudnivalók a bejelentési kötelezettségről

Az a sok kapkodás a közönség részéről, melyet a nemrég történt általános népszámlálásnál a legtöbb bejelentési eljárás körül tapasztaltak, arra indította a bejelentő hivatalát, hogy felállítsa és a publikummal is megismertesse a bejelentések körüli eljárás aprólékos szabályait, mely a már idézett törvény rendelkezéseinek alapszik és az oradea-marek viszonyokra vonatkozik s melyek a következők:

1. Minden egyes ember (férfi nő, gyermek) a város területére érkezés után 48 órán belül köteles az illetékes kerületi rendőrkapitányi hivatalnál jelentkezni. (I. kerület államrendőrség földszint 10., II. kerület toloncház Str. Gheorghe Lázár 42., III. Velence, (kisváros háza) Calea Victoriei 65.)

A jelentkezés alkalmával az újonnan érkezett személyesen jelenik meg az illetékes kerületi rendőrkapitányi és magával viszi összes személyazonosságára, valamint lakás változtatására vonatkozó iratát. Ha az illető vendég és három napot meg nem haladó időt tölt a városban, akkor minden esetben a központi rendőrségnél (II. em. 19. sz.) kell jelentkezni, hol az átutazók névjegyzékébe lesz felvéve, mely esetben a már meglévő igazolványát láttatkozzák. A szállodákban megszállott átutazó vendégeket a szállodák portásai jelentik be, tehát ezek nem kötelesek személyesen jelentkezni, csak abban az esetben, ha az illető külföldi utóval érkezik. Az összes külföldi (nem román) utóval érkeztetett bárhol legyenek is megszállva, 24 órán belül jelentkezni kötelesek az államrendőrség II. em. 19. sz. szobájában.

2. Minden város, magánhivatal, kereskedő, iparos és mindazok, akik alkalmazottakat foglalkoztatnak, kötelesek ellenőrizni, hogy az illető alkalmazott

eleget tett-e bejelentési kötelezettségének és erre vonatkozó iratát rendben vannak-e?

3. Be kell jelenteni az illetékes kerületnél minden egyes személy lakásváltoztatását akkor is, ha egyik házból a másikba, egyik kerületből a másikba, vagy egyik városból a másikba költözik.

4. A cselédek alkalmazására vonatkozó törvény előírja, hogy cselédkönyv nélkül cselédet alkalmazni nem szabad és ezen körülmény figyelmen kívül hagyása közigazgatási kihágást képez, tehát mindenki, aki cselédet, vagy más alkalmazottat fogad, elsősorban a cselédkönyvet követelje az illetőtől, mely alkalommal ellenőrizni köteles, hogy az illető alkalmazott előbbi helyéről, mint eltávozt ki van-e jelentve, ha nem volna, ezt a bejelentő hivatal tudtára hozza és egyúttal bejelenteli alkalmazását. A belépés és távozás bejelentésének elmulasztása kihágást képez és ugy az alkalmazó gazda, mint az alkalmazott ellen a kihágási eljárást megindíthat.

5. A be- és kijelentések elmulasztásáért a háztulajdonos (szállásadó) és lakó egyetemlegesen felelősek és konkrét esetben mind a kettő ellen megindítható a kihágási eljárást. A be- és kijelentések pontos betartását a bejelentő hivatal gyakori razziákkal fogja ellenőrizni.

Hogy a nagyközönség mennyire nem tartja fontosnak a be- és kijelentéseket, látni lehet abból a sok ezer kihágási jegyzőkönyvből, mely napról-napra szaporodik és mindenki legalább 500 lei bírságot jelent. Nem veszi, vagy nem akarja észre venni a pontos bejelentések fontosságát már saját szempontjából is.

Remélhető, hogy ezek után fogyni fognak a kihágási esetek és a közönség nagyobb, megértőbb része nem fogja tekinteni kizárólag bürokráciának a hatóságok intézkedését, hanem el fogja ismerni, hogy mindenki saját egyéni érdekében cselekszik, ha a törvény rendelkezéseinek eleget tesz.

Az új bérletitörvény

Ismereti: Dr Lengyel Zsigmond
VI.

A peres eljárás szabályai.

A bérleti viszonyból folyó összes peres kérdések elbírálása a bíróságok hatáskörébe tartozik. 15000 lei perértékig terjedő kérdésekben a járásbíróságok, ezen felül perekben pedig a törvényszék bír hatáskörrel. 4000 lei perértékig terjedő perekben a járásbíróságok végérvényesen, felebbezés kizárásával ítélenek és ezen ítéletek ellen a perrendtartásban foglalt feltételek és korlátok között csak felülvizsgálati kérelemnek van helye. A kilakoltatási perek az évi bér, a bérkövetelés iránti perekben pedig követelt bér összege képezi a pertárgy értékét. A törvényszék a hozzáutalt perekben egyes bíróként jár el. A felperes háztulajdonos semmisség terhe alatt köteles keresetében székhelyét megjelölni, az alperes bérlet székhelye a bérviszony tartama alatt a bérlet ingatlan lesz.

A felperes köteles keresetéhez az összes okmányoknak általa hitelesített másolatát becsatolni és a tárgyalási napon eredetiben felmutatni és ugyancsak keresetéhez tartozik csatolni az általa kihallgatni kért tanúk névsorát is, lakásaik megjelölése mellett. A kereset másodpéldánya az elnök idéző végzése kapcsán az alperesnek lesz kikézbessive, aki a kézhez vételtől számított 15 nap alatt köteles a bíróság íktató hivatalába beterjesztetni azon okmányokat és bizonyítékokat, amelyek védekezését támogatják.

Ha a felperes fenti kötelezettségének eleget nem tesz, akkor keresetét a bíróság visszautasítja, ha pedig alperes mulasztja el a fenti kötelezettségek teljesítését, akkor nem lesz joga később igénybe venni a bizonyítékokat.

Az elmaradt tanu ellen a bíróság elővezetési parancsot bocsát ki.

A bíróság ítélete ellen ellentmondást sem az első foku, sem pedig a felebbezési bíróságnál nem használható.

A járásbíróság ítéletei elleni felebbezésnek vagy felülvizsgálatnak, valamint a törvényszék ítélete elleni felebbezésnek határideje az ítélet kihirdetésétől számított 10 nap.

A királyi tábla ítélete ellen a Semmitűszékhez intézett felülvizsgálati kérelemnek határideje egy hónap.

Azok a bérlet és albérlet, akiknek bérleti vagy albérleti szerződése a törvény által engedélyezett meghosszabbítás kedvezményében nem részesülnek és akiknek a törvény a tulajdonossal megállapodás létesítésére egy évi átmeneti időt engedélyezett, ha azon

állásponton vannak, hogy ők jogosultak az 1 év letelevél továbbra is bérben tartani az ingatlant, kötelesek a törvény kihirdetésétől számított 6 hónap alatt a tulajdonos ellen perrel fellépni. Ezen idő után ilyen per többé folyamatba nem tehető. Azok a bérlet és albérlet, akik ilyen keresetét be nem adták és az év letelevél még sem hagyják el a bérlet ingatlant, a bíróság rendeletére kifognak lakoltatni. Ebből az érdekből a szerződés bérletére szerint illetékes bíróság a tulajdonos kérésére sürgősen megidézi a feleket és kiadja a kiűzési parancsot, ezenkívül az a bérlet vagy albérlet, aki nem hagyja el 1925 május 6-án az ingatlant, a bíróság elnöke rendeletével kötelezve lesz, hogy a tulajdonosnak az előző év félévi bérének tiszteletét fizesse. Ez az összeg leszállíthatatlan és ennek fizetésére elítélendő a bérlet, hacsak egy nappal hátra is át az 1925 május 6-át követő és a szokás által megadott 3 napi határidőt. A végrehajtás felügyegetése felfolyamodás esetében sem engedélyezhető.

Nőgyekek figyelmébe ajánljuk előnyösen ismert nagyüzemre berendezett női szobahelyeket, ahol minden eddig meghirdetett áránál is olcsóbban dolgozunk, tisztviselőinknek igen ajánlatos. **Nincsen szalon, de elsőrangú munka és szabás.** — Hívásra házhoz megyünk. **BLUM és HARTMANN** Sir. Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 6. I. emelet.

Egyedüli üztem, hol a **Lizré kalapokat** átalakítjuk, és minden színre festjük.

Bást kalap 100 Lei-tól
Tagál kalap 220 Lei
Lizré kalap 300 Lei
Ramaye kalapok 350 Lei

30-100 százalékkal olcsóbb, mint bárhol Spate, drót, selyem, bortni, stb. összes női kalap kellek

König kalapgyár
Sir. Sft. Ladislau (volt Körös)-utca 16.

Kalapokat
uri divatcikkek
fehérműveket

az üzlet
ujjaalakítása miatt
minden
elfogadható árban
árusítok

Róth M. utóda
Mária királyné-tér 3.

HUSVÉTI ILLATSZEREK legolcsóbban **BARNA MIKLÓS** illatszertárában szerzethetők be. Str. Regale Ferdinand 2. Barzar épület. Visszatérő utazók számára kedvezményes vásárlásra jogosító szelvényt.

A színészeti felügyelő résztvesz a Janovics-jubileumon

Dr. Janovics Jenő harmincéves színészi jubileumára a nagyváradai rendező-bizottság felkérésére Katona Béla, a Nagyvárad Estilap felelős szerkesztője meghívót küldött Marcus István nagyváradi színészeti felügyelőnek. A meghívóra Marcus István tegnap a következő hangulatos és magvas választ küldte:

Tisztelt Uram!

Kézhez vettem március 15-én hozzám intézett sorait, ama ünnepéllal kapcsolatos, amelyet a nagyváradai Mária királyné színházban óhajtanak rendezni Janovics Jenő úr jubileuma alkalmával és van szerencsém önt örtesíteni, hogy én — mint hogy működésem a művészi érzésnek és a kulturális nivónak a fejlődését célozza — minden mozzanatot, amely a kölesönös megértéshez járul hozzá, jövőnkbe vetett teljes reménységünk érzésével fogadok.

Nem kételkedem benne, hogy az önök ünnepélyének jellege egybeforr mindazokkal a lelki meggyőződéssel, akik szabad hazánkban át vannak hatva a kiválasztott erők intellektuális konszolidálódásának hitétől.

Ennélfogva csatlakozom az önök ünnepéhez s mikor tudomásul veszem a rendezett ünnepélyt, üdvözlöm dr. Janovics Jenő urat és kívánom, hogy odaadó munkáját teljes egészséggel folytassa és járuljon hozzá az összes kultur- és civilizált elemek lelki egyesüléséhez, különösen itt az ország határszélén.

Marcus István,
művészeti felügyelő.

RÖFÜSÁRUK

szabó- és cipész boltunk nagyban és kicsinyben a legolcsóbbak

GUTTMANNAL Nicolae Jorga (Zöldfa-u.) és Vitéz M. (Nagypiactér) sarok.

Vásznak batizot-siflonok óriási mennyiségben raktáron.

A tavasz legszebb CIPŐÚJDONSÁGAI

állandóan nagy választékban, gyári áron kaphatók a

„DERBY“

(Hungária) Cipőgyár r.-t.

fióküzleteiben.

I. Str. Reg. Ferdinand (Fő-utca) 2. sz.

II. Str. Avram J. (Kossuth u.) 5. sz.

III. Str. Nic. Jorga (Zöldfa-u.) 7. sz.

Utóbbi két fiókban egyes párokat és selejtes cipőket is mélyen leszállított áron árulsunk.

A másodrangú állampolgárok

Lapunk egyik legutóbbi számában már foglalkoztunk a jugoszláv parlamenti válsággal. Megírtuk, hogy az új szerb kormány sorsa a nyolc német nemzetiségű képviselőtől függ és éppen ezért a Radics-féle radikális párt és az ellenzéki blokk egyaránt fűt-fát ígér a németeknek. Mint hogy az új kormány kétségkívül kisebbségben van a skupstinában, el fogják rendelni az új választásokat.

És íme: egyszerre a kormányzó szerb radikális párt, amely magyarellenes politikáját azzal tetézte, hogy bevette a kabinetbe Pribicevics Szvetozart, a magyarok legnagyobb ellenségét, egyszerre andalító mézes beszédekkel öleli keblére a magyarságot és olyan igazságokat mond ki, amelyet maguk a kisebbségek nagyon jól érznek mindenütt, ha kimondani nem is merik. A skupstina utolsó ülését — mint megírtuk — elnapolták és akkor már tudta a szerb politikai világ, hogy új választás lesz. Fináléul azonban szölszra emelkedett Sijasics Jankó bácskai — vagy a hogy most nevezzük: vajdasági — szerb radikális képviselő és olyan barátságos beszédet vádolt ki a magyar kisebbségekről, amely az egész szerb politikai világot meglepte. Alább közöljük ezt a beszédet azzal a megjegyzéssel, hogy a bácskai (vajdasági) magyar sajtó bár a beszédet örömmel üdvözöli, de azért a magyarságot teljes óvatosságra és előrelátásra inti és figyelmezteti a kormányon ülő és választásra készülő szerb radikális pártot, hogy egyetlen szónoklat, bűnbánó és beismerő szavai évek keserves üldözését, elnyomását, jogfosztását és állampolgári deklasszifikálását jóvá nem tehetik. Annál inkább kell választási fogásnak tekinteni a beszédet, mert Sijasics ugyanakkor, midőn a magyarságot keblére öleli, viszont a szerbiai németek ellen fordul, egykori fegyvertársai ellen bosszulag azért, mert a nyolc német képviselő nem támogatta többé a Pasics kormányt. Az a politikai párt, amely kisebbségi politikáját tisztára pártérdekkel szegrint forgatja, sok bizalmat nem érdemel.

A nevezetes beszéd, amely kétségkívül forduló pontot jelent a szerb kisebbségi politikában.

A skupstina utolsó ülésén Sijasics Jankó kormánypárti képviselő beszélt és beszédének legnagyobb részében nemzeti-ségi kérdéssel foglalkozott. Az alkotmány világosan kimondja, hogy a törvény előtt minden polgár egyenlő — mondja — vagyis egyenlő jogokkal és kötelességekkel vannak felruházva. Így tehát az alkotmány si azt követeli, hogy az állam nyújtotta előnyökben is egyenlően kell mindenkinek részesedni. Én és vajdasági kollégáim — mondja — azon a véleményen vagyunk, hogy ebben a kérdésben semmi különbséget nem szabad tenni az egyes polgárok között, mert ha nem így volna, úgy másodosztályú állampolgárokat teremténénk, a minőket pedig az alkotmány nem ismer. Hogy ez mit jelent, azt legjobban mi tudjuk, akik sokat szenvedtünk az osztrák-magyar rezsim alatt. Lehetnek-e ilyen körülmények között loyálisak a nemzetiségek? Nem. Mindnyáján, akarva, nem akarva, meggyűlölnek az államot és annak alapjait, mert az jogtalanságot és egyenlőtlenséget teremtet. Ilyen uton kikerülhetetlenül, de megérdemelten a katasztrófa felé haladnánk. Nem felejttem el a háborúban hozott áldozatokat, az elesett hő-söket, az anyákat, özvegyeket és árvákat, de engedjék meg nekem, e kérdésben politikusnak kell eljárni. Hajlandó vagyok különben minden állításomért a felelősséget vállalni.

Az új agrártörvénybe be kell kerülni olyan rendelkezésnek, hogy földhöz joga van minden hű és loyális állampolgárnak.

Az összes nem szerb nemzetiségek közül egyedül a magyaroknak nincs képviselőjük a skupstinában. Hogy hogyan gondolkodnak, azt politikai és eddigi magatartásukból állapíthatjuk meg.

A németek gondolkozásáról alkalmunk volt ezen a helyen is meggyőződést szerezni, azonban itt is csak a Kulturbund képviselőinek véleményéről. Véleményem szerint a német lakosság a legkevésbé megbízható és loyális. Ha azt hiszik, hogy eddigi politikájuknak nincsenek mélyebb gyökerei, akkor súlyosan tévednek. Le-gyünk egyszer tisztában a németekkel. Meg vagyok róla győződve, hogy szívük még mindig a „Deutschland, Deutschland über Alles“ melodijára dobog. Elismerem, hogy a régi államban én nem voltam loyális és őszinte, azonban erre meg volt az okom. Ismerteti ezután a szerbeknek a Vajdaságban való letelepülését, majd megint a németekről beszél, akikkel — a Kulturbundba tömörült németeket érte alattat — régóta szemben állnak a szerbek. Különbséget tesz a németek és a Kulturbundba tömörült németek között. A németek a magyar uralom alatt a legloyálisabb polgárok voltak, akik még otthon is magyarul beszéltek, de ezt is német érdekből tették és most már nem beszélnek magyarul. Ők a Dreg nach Osten eszméjének képviselői.

A magyarok — folytatja Sijasics, — régebbi politikusaik perfid és nem őszinte politikájának áldozatai. Meg vagyok róla győződve, hogy az igazi magyarok most már sajnálják az idegen érdekekért kion-fott tengernyi vért. A Bécs által beoltott ragályos betegség, a gyűlölet, elkapták a magyarokat is. Ennek a betegségnek egybéként a horvátok és muzulmánok is áldozat-ául estek, akik mindig gyűlöltek a szerbe-ket. Ez éppen olyan csodálatos, mint a magyarok gyűlölete.

A Vajdaság nacionalizálásának nem szabad a nemzetiségek elnyomását jelentenie és nem jelentheti politikai és kulturális jogaik csorbítását, amit az alkotmány is biztosít nekik. Elhiszük, hogy a magyaroknak kissé szokatlan, hogy le kell mondaniuk háború előtti szerepükről és be kell látniuk, hogy a háborúban saját politikai és gazdasági érdekeik ellen küzdöttek. Meg vagyok róla győződve, hogy a magyarok csak vak fegyver voltak a bécsi kamarilla kezében, akárcsak a horvátok, a muzulmánok, sőt néhány vajdasági szerb is.

Csak így lehet megérteni — folytatja Sijasics képviselő — hogy a Vajdaságba bevonult szerb hadsereg oda békét és nyugalmat hozott. Ez a nyugalom lehet a záloga magyar polgártársaink részére a szebb jövőnek. Azt akarjuk, hogy számuk-ra a haza ne csak egy papirosra létező valami legyen, hanem szívbeli hazájuk is. A közös hazának egyenlő jogu fiai akarunk lenni. Nem tudom, hogy a magyarok ugyanazt az utat fogják-e követni, mit a németek, de azt az egyet bizonyosan tudom, hogy ez az út nem helyes. Ezért azt tanácsolom a magyaroknak, hogy mielőtt erre az útra lépnek, tanulmányozzák át a szerb parlamentarizmus történetét, amelyből megtanulhatják, hogy valahányszor az állam érdeke és presztízse veszélyben for-gott, abban a pillanatban mindig megszüntek az egyes pártok közötti ellentétek.

Egy hang: A radikális klub nevében beszél ön?

Tavaszi és nyári női kalap

ujdonságok nagy választékban, a legolcsóbb áron

Nagy Mihály Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 12

— Női és férfi kalapok alakítását a legújabb divat szerint készítik. —

Kicsinyben és nagyban elárulsítás.

Dragovics alelnök: Igen, a klub nevében beszél!

Sijasics végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat d. u.: Vig özvegy, Zöldhelyi Anna vendéglátókéval, mérsékelt helyárral, fél 4 órai kezdettel.

Szombat este: Pompadour, bérleten kívül, Zöldhelyi Anna vendéglátókéval, premier helyárral.

Vasárnap d. u.: Bajadér, mérsékelt helyárral, fél 4 órai kezdettel.

Vasárnap este: Kék postakocsi, bérleten kívül.

Hétfo: Cigánybáró, operettreprez A) bérlet 99. szám.

— Pompadour — Zöldhelyi Annával. Tegnap este vendégeként játszotta el Zöldhelyi Anna, a vidék egyik legjobb primadonnája a Pompadour parádés szerepét. Ez a vendégszereplés szerencsés ötlet volt, mert sok olyan új színt, hangulatot, hozott úgy a darabba, mint az előadásba, amit eddig nélkülöztünk. Zöldhelyi Anna igazi Pompadour volt, duzzadó — de bántó túlzásokba nem hajló — temperamentummal. Erős karakterizáló érzékel és főleg elsőrangú színészi kvalitásokkal adott életet ennek a nagyszerű aszszonyoknak és külsőségekben, dekoratív hatásokban pompázó és sikerült eszközökkel tette valószínűvé a grand dámának történelmi figuráját. Minden jelenetét poentírozó gondossággal játszotta meg, friss veret, pezsdülő elánt és stílus adott, olyanira, hogy ma a tizennegyedik előadás után láttuk igazában ezt az operettet. Ha énekében voltak is hangbéli fogyatékosok, azt a kiforrott színésznő nagyszerű rutinjával tudta pótolni és így énekpartijai sem sikkadtak el. A népszerű Putifárné jelenetét kitűnő ötletekkel színezte. Megérdemelten nagy sikere volt Zöldhelyi Annának és mintha partnerei is élénkebb lendületet kaptak volna. Különösen Misogán — némileg groteszk humora volt ki-foghatatlan.

— A Janovics-bankett. A kolozsvári Magyar Színház igazgatójának, dr Janovics Jenőnek 30 éves színészi és 22 éves igazgató munkásságának évfordulóját a nagyváradi színház is megünnepeli. E hónap 16-án, előadás után dr Janovics Jenő tiszteletére a magyar színhársulat bankettet rendez, amelyre előjegyzési ívetek bocsát ki. Az előjegyzési ívek a szerkesztőségekben, a két hírlapirodában, a Katolikus Körben, a Csarnokban, a Hitelbankban, a Nagyvárad-i Takarékpénztárban, az Egyesült Bankban, a Bihar-megyei Bankban, a Pest-i Magyar Kereskedelmi Bankban, a Keleti Bankban, az Általános Hitelbankban, az Agrár Bankban, a Leszámitoló és Hitelbankban, az Iparos együletben és a Munkás Otthonban lesznek kitéve. Egy teríték ára 80 lei és a bankettet a Katolikus Kör nagytermében tartják meg. A banketthez való előjegyzéseket e hó 9-én, szerdán délután zárják le és akkor kerül kiállításra a teríték ára is. Tisztelettel: a Nagyvárad-i Magyar Színház tagjai.

— Pompadour. Szombaton este Zöldhelyi Anna vendéglátókéval 15-ször kerül színpadra Fall Leó Pompadour operettje. Pompadourt ezúttal Zöldhelyi Anna, mint vendég játssza, aki már a csüttörtöki előadásban frenetikus sikerrel alakította a rokokó korszak e kámagasló alakját. A többi vezető szerepet Zilahy, Borovszky, Misoga, Madas, Galambos és Földes játsszák. A zenekart Szathmáry karnagy vezeti.

— Cigánybáró. Hétfőn este utítja fel a színház Jókai-Strausz örökszép operettjét, a Cigánybárót, a vezető szerepekben Bakcsy Judit, T. Pogány Janka, Biczó Margit, Tihanyi Zoltán, Borovszky, Misoga, Madas és Pattanyussal. A toborzó Horváth Marietta, Madasné, Salvó, Braun Anci, Dajka Margit, Morgenstern Cica, Bakó Eszti, Szabó Gitta, Vincze Emília és Nagy Ilonka táncolják. A rendezést Hetényi végzi, a zenekart Szathmáry karnagy vezeti. A Cigánybáró A) bérletben kerül előadásra.

— Három a tánc. Szombaton este fogja bemutatni a színház a Három a tánc operettjét, amelynek

librettóját Szomaházi István és Faragó Jenő írták, zenéjét pedig Komjáthy Károly szerlette. Az operett 1799-ben játsszik. E régi miliőjű mulatságos operett vezető szerepeit Kovács Kató, T. Pogány Janka, Biczó Margit, Zilahy Irén, Borovszky, Fratta, Misoga, Pattanyus, Madas, Vigh és Sorri játsszák. A darab táncait Misoga és Horváth Marietta tanítják be és Hetényi főrendező rendezi. A zenekart Szathmáry karnagy vezeti.

— Délutáni előadások. Szombaton délután fél 4 órakor Lehár nagy sikerű operettje, a Vig özvegy kerül előadásra a címszerepben Zöldhelyi Anna vendéglátókéval. A többi vezető szerepet Biczó Margit, Fratta, Misoga, Madas, Galambos és Pattanyus játsszák. Vasárnap délután pedig Kálmán Imre szép zenéjű operettje, a Bajadér kerül előadásra, a címszerepben Kovács Katóval. Mariettát ezúttal először játssza Nagyváradon Zilahy Irén. A többi vezető szerepeket Borovszky, Misoga, Hetényi, Madas, Vigh, Galambos és Sorri Jenő játsszák. A zenekart Szathmáry karnagy vezényli. Mindkét előadás mérsékelt helyárral.

SENKI FIA

— REGÉNY. —

Írta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva.)

Még a tavári kastély seprőjét is rá-bízták. Hej, hogy csodálta, hogy nézte a kis Mária kontesz, mikor először meglátta. De nem félt tőle, hiszen olyan jószágos képe volt annak a fekete embernek; mindig nevetett, mindig jó kedvű volt.

Egyszerre aztán nagyon szomorú lett a vidám kéményseprő. Az arca olyan szürkésfekete színt öltött. A szeme fehére megsárgult és nagyokat sóhajtott.

Hiába vigasztalta az asszony, csak bánatos maradt.

— Beteg van Nigra?

— Nagyon beteg vagyok.

— Mi a bajod? Mid fáj?

— Semmim se fáj, csak nem tudok aludni; valami különös érzés ez. Olyan nagy csendesség van ebben a faluban, különösen így télen, mikor a hó leesik. Mintha a temetőben lennék, mintha a koporsóba zártak volna, még a lélekzetem is eláll. Milyen más a nagyváros dübörgése, a zaj, a zibongás, az megöl, ez éltet: Erzsike, én visszamegyek New-Yorkba. Gyere velem!

Az asszony sötéten, bánatosan ránézett, azután fátyolos hangon így válaszolt:

— Nigra! Meguntál engem, szabadulni akarsz tőlem. De becsületes ember vagy, hogy nem lopva, szökve távozol. Szavadat beváltottad, haza hoztál! Most már semmi se köt bennünket egymáshoz; se a vallás esküszava, se a köteleesség; csak az a meg nem született kis árthatlan gyermek, aki a te véred, aki nem fogja ismerni soha az apját...

— Na, ne sirj Erzsike, ne sirj! Még betegebb lesz Nigra, ha téged sirni lát. Gyere velem, vagy ha nem jössz most, gyere utánam jövő nyáron; szerzek én neked szolgálatot.

Erzsi csak a fejét rázta, csüggedten, szomorúan.

Nigra eltávozott.

Na, megint volt miről beszélni a faluban. Elsőkőtt a kéményseprő. Itt hagyta a feleségét. Ilyenek ezek a vademberek. Olyanok, mint a farkasok. Nem lehet azokat megszélesíteni soha! Bizonyosan viszsza-vissza Afrikába, a majmok közzé. Odaváló is. Pedig hát pedig!... Dehát minek is alapít családot az ilyen ember? Aztán hová tette a két látó szemét az a szép aszszony, mikor hozzám, mikor eladta neki a szívét.

A falu egyik része így beszélt, a másik része pedig azt állította, hogy a pokolba vitte le az ördög s most már azóta ott sepi

„HERCULES”

fehértől a legszebbek és legolcsóbbak
Kapható: SAS-PASSAGEI Ierakalmánál.

a kéményt. Kacska Berke Pista látta is, mikor Szent András napján, éjféltkor, felült a Belzebub tüzes szekérére és három ördöggel ölekezve, elvágatott a Sárkánydomb felé. Négy borzozó szőri, veszett kutyája volt a szekér elé fogva.

Szép Karácsony este volt. Csillagok szálltak le az égről a fehér földre. Betlehemesek jártak a faluban. Az öröm és vigasztalás angyala repkedett a jégvirágos ablakok körül; meg-megzörgetvén az üvegtáblákat, hol az öregekkel együtt énekelte az apró gyermekesereg: Krisztus urunknak áldott születésén, hallatuját.

A ropogós havon, kézi lámpással a kezében, özvegy Kozákné sietett a Boglár Mihály uram házához. Szükség volt rá; hívatták.

(Folyt. köv.)

SZÉPSÉGHIBÁIT tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szepit, szemölcsöt végleg, utónyomok nélkül **D. Sternberg Heleń** kozmetikai intézetében, Mária Királyné (Bémer)-tér 3. l. em.

SALON CHIC

SAS-PASSAGE

Női kalapok

Mindenféle kalapok, lélek nagyáruház.

NAGYBAN ES KICSINYBEN!

Gyorstűzők

Dossierek

Rovatozott naplók

Levélrendezők

Registerek

Átütőkönyvek

Megay és László

papírkészítésében

Str. Avram Iancu

(Kossuth-utca) 2.

nagy választékban Interurban telefon:

és olvasó árban 623

SPITZER

női divat és confection modell különlegességek áruház, Oradea-Mare — Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 3. sz.

Szövetek

selymek, marocainek, georgettek, creppok, szadák, grenadínok és mindennemű női divat kelmék.

Felöltők

costümök, estélyi, utcai és házi ruhák, sport és leányka kabátok és blousok, párisi és bécsi modellek

Saját angol és francia szabóság

Külön klasszisi képvisel!

MEGJEGYZÉSEK

Jon Istrate nevű író és politikus — mint a Magyar Kisebbségben olvassuk — röpiratot adott ki az erdélyi zsidóság ellen és különösen azt kifogásolja, hogy az erdélyi zsidók anyanyelvükön akarnak tanítani. A heves vitaközlés közben Istrate a zsidó iskolákat „román pénzben fenntartott” iskoláknak nevezi. Ezek után természetesen nem olvassuk tovább a röpiratot. A zsidó iskolák fenntartásához tudvalevőleg a kormány egy fillérrel sem járul hozzá. Istrate úr tehát már az alapvető tényekben olyan tájékozatlannak látszik a zsidó iskoláztatás kérdésében, hogy a továbbiakra már nem vagyunk kíváncsiak.

Nagyon érdekes olvasmány az Infra-tírea cikksorozata Bihar megye pusztuló iparáról. A hivatalos kormánylap olykor megdöbbentő adatokkal festi le egyes iparágak süllyedését, a CFR. szállítási mizériáit, a posta késedelmes pénzkifizetéseit, az erdőtermelési hatóságok abszurd intézkedéseit. Vigasztalásképpen hozzátesszi, hogy a kormány mindent elkövet az ipar helyzetének javítására. Szép. De hát a CFR., a posta, a Casa Padurilor (erdőgazgatóság), közigazgatás, vajon nem a kormány kezében van-e?

Nagyon jellemző a közgazdasági érdekeink teljes megvilágítására az, amit az Infra-tírea a nagyváradi Vesta vegyiparról elmond. Eseteli ennek az ipari üzemnek pompás fejlődését, rámutat arra, hogy milyen jelentősége van egy ilyen kémiai győgszergyárnak az egész országban és azután ezt írja: „Fel kell említenünk, hogy a közigazgatás, az állam, a klinikák, a CFR., a munkásbiztosító pénztárak egyáltalában nem támogatják a gyárat és nem is válaszolnak a gyár leveleire, jöllehet, a gyár igen előnyös ajánlatokat tesz”.

Nagyon valószínűnek tartjuk ezzel szemben, hogy amikor az adó kivetéséről, a magas vasúti szállítási tételek kirovásáról, a munkáspénztári járulékok befizetéséről és egyéb, ehhez hasonló műveletekről van szó, akkor ezek a hatóságok mindjárt melegen érdeklődnek az iparvállalatok iránt.

Nem kell mindig az ördögöt a falra festeni. A Romania című lap hosszú cikket ír a külföldi magyar propagandáról és elmondja, hogy a magyar kormány mindele az agitátorokkal árasztja el a világot, hogy külföldi lapokban és folyóiratokban dolgozzanak, írjanak és rajzoljanak. Kiváncsian fogtunk hozzá a Romania-ban közölt névsor olvasásához, de abban csupán emigráns nevet olvastuk, akik éppen Bethlen kormánya elől menekültek külföldre, nemhogy Bethlen megbízásából propagandát üznének.

Az erdélyi szászok bejelentik a harcot a kormány iskolatörvénye ellen és erről a következő kommunikét adják ki:

Az erdélyi szász nép központi bizottsága március 30-án Brassóban tartott plenáris ülésében részletesen foglalkozott az oktatási reformjavaslattal és egyhangulag a következőket határozta el:

Az erdélyi szászok központi bizottsága energikusan tiltakozik a törvényjavaslat ellen, amely elpusztulással fenyegeti az országban levő német oktatási intézmények nagyrészét. De a megmaradó elemi iskolákban is etnikai kulturánk és nyelvünk jogai annyira korlátok közé szorítottak, hogy magas hivatásuknak többé elegendő nem tehetnek. Ugyanakkor a központi bizottság tiltakozik a törvényjavaslat amaz intézkedése ellen, amelyek a felekezeti iskolákról készítenő törvénynek elébe vágnak és amelyek felekezeti kulturánk existenciáját fenyegetik.

A központi bizottság továbbá felemeli szavát ama megcsönkítés ellen, amely a kisebbségi állami iskolákra vár, tiltakozik az óvodák német jellegének veszélyeztetése, a községi iskolák eltörlése, a tanítóképzés államosítása, valamint ama tendencia ellen, hogy az állami elemi iskolák fenntartásának költségeit a községekre hárítsa át.

Ez a törvényjavaslat Nagyrománia német népének egész kulturális vagyonát végveszéllyel fenyegeti. Tiltakozunk a törvényjavaslat destruktív szellemével és minden morális erőből, amely minden nemzetiséget eltörl, ellene foglalunk állást. Apellálunk a végső órában az egész román néphez azzal a kéréssel: ne engedje, hogy elkövetkezhessék az a gyászos hiba, amely e törvény mai formájának elfogadása jelentene és eszébe juttatjuk a román népnek az ünnepélyes ígéretek, amit oly sokszor megismételték a kisebbségi jogok respektálásáról. Egyben a bizottság felszólítja Nagyrománia német parlamenti képviselőit, hogy végső erejük megfeszítéséig vegyék fel a harcot ez ellen a törvényjavaslat ellen.

Ezt a szász felhívást egyetlen kisebbségi polgár sem olvassa el megindulás nélkül. A szerencsétlenség oka abban rejlik, hogy az ígéretek és a fogadalmak a román nép tette, ellenben a törvényjavaslatokat a politikusok készítik.

Oreskovicsné tagadja a gyilkosságot
Üzletársa ölte meg az áldozatot — A letartóztatott asszony levele a budapesti főkapitányhoz

Budapestről jelentik: A váci-utcai rejtélyes gyilkosság még mindig élénk izgalomban tartja Budapest közönségét. A gyilkosságnak rendkívül érdekes részletei csak most bontakoznak ki. Budapesti táviratok szerint a budapesti rendőrség Oreskovicsné, aki unokahugát, Rafelsberg Imát meggyilkolta, letartóztatták. Oreskovicsné a rendőrség rendkívül zavarosan viselkedik, a kérdésekre összefüggés nélküli feleleteket ad és vallomása során több ízben ilyeneket kiáltott föl:

— Kényszer hatása alatt állottam.
Majd ilyeneket mond:
— En nem vallhatok semmit. Ismeretlen ember gyilkolta meg a hugomat.

A rendőrség kihallgatta a gyilkos asszony fiát: Oreskovics Kornélt aki elmondta, hogy az az élénk zöld színű sál, melyet letartóztatásakor anyjánál találtak, a meggyilkolt Rafelsberg Irma tulajdona. Oreskovicsnének már ismert levele alapján megállapítható volt, hogy az asszony üzletársa, Terbert tudott a gyilkosságról. Oreskovicsnének lakásán egyébként újabb levelet találtak, mely Marinovich főkapitánynak volt címezve. A levél — amely kusza és zavaros, — többek között ezeket tartalmazza:

Marinovich főkapitány ur, én még egy csirkét sem tudnék megölni, nemhogy egy nőt. Olyan beteg és gyöngy vagyok, hogy a lábamon is alig állok.

Esküszöm, — írja a levélben, — hogy Imát vasárnap reggel meggyilkoltam. A gyilkos nekem megmondta, hogy előbb megfojtotta, aztán összevágta. Kocsiba akarta tenni, hogy aztán engem is megöljön és a lakást teljesen kirabolja.

A gyilkosságot — írja tovább — szerdán fedeztem föl és én már akkor eladtam az ékszereket. Ártatlanságom mellett bizonyítom, hogy mindenütt saját nevemet mondtam be és hittem, hogy az ékszereket Irma küldte, aki szombat este jelezte, hogy férjhez megy külföldre és mindent elad.

Nem volt nekem, folytatja vallomását a levélben,

se baltám, se késem a házban. Borzasztó, hogy a rendőrség mindent rám fog pedig Telbert a gyilkos.

Szombaton éjjel Telberttel voltam a szerb-utcai vendéglőben, ahonnan a Ráday-utcai szállodába mentünk. Alkucssal behatolt lakásomba és felszólított hogy Irma bundáján adjak tul.

— Adjam el — mondotta — úgy is minden gyanu rajtam van. De ha nem kibálok, elviteti a halottat. Végül ezeket mondja Oreskovicsné: Mindig igénytelen, szolid asszony voltam. Sok volt a gondom. Miért is öltem volna meg Imát... Istenem, mire is tartanak képesnek...

ÜLDONSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, fél évre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, fél évre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy óra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hirlapiroda, (Telefon 13—01.)

* Japán királyi herceg Bukarestben. Bukarestből jelenti a Rador: Naru-Kuri japán királyi herceg tegnap 11 órakor a fővárosba érkezett. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek Ferdinánd király, Károly trónörökös, a kormány tagjai, a tábornoki kar, számos képviselő és a főváros főpolgármestere, aki ősi szokás szerint kegyelet és sőt vitt a magas vendég elé. Az udvari váróteremben ünnepélyes recepció folyt le, majd az utvonalon összegyűlt tömeg lelkes éljenzése között a királyi palotába hajtottak.

* Tudnivalók az amerikai vízum megszerzéséhez. A bukaresti amerikai konzulátus legújabb rendelete szerint az amerikai vízum elnyeréséhez hatóságilag igazolni kell, hogy a kérvényező nőtlen, vagy azt, hogy nő. Ha az Amerikába utazó családját itthon hagyja, akkor a család tagjainak közjegyző előtt tett beleegyező nyilatkozatát is mellékelni kell, amikor a vízumért jelentkeznek a bukaresti konzulátusnál.

* Horváth Henrik szerdai szövéje. Horváth Henriare még soha nem volt itt, akik visszaemlékeznek. Szabó Dezső akkor tanított a főreálban, Horváth Henrik a kereskedelmi iskola francia- és német nyelvtanára volt. Egyformán versenyeztek a diákok rajongásában s a kitűnő tiszteletben Szabó és Horváth tanár urak, akik legtöbbször a „Nyugattal” kezükben ültek be a katedrához. Budapestben akkor forrt az új magyar irodalom s Horváth tanár ur versfordításai a legelőkelőbb berlini és párisi lapokban gyorsan vittek vágga Ady Endre, Babits s a többiek nevére. Mert három nyelv tökéletes művésze Horváth Henrik, aki nagy és eredményes útja után tér vissza pár napra Nagyváradra. Horváth Henrik szerdai estéje a Csarnokban a kulturált nagyváradi közönség ünnepélye lesz s nívójában méltó Horváth Henrikhez s azokhoz, akiknek műveltsége nem talmi csillogás csupán. A programon szerepel Mallarmé, Riubaud, Baudelaire, Verlaine, Ady, Babits, Kosztolányi, Juhász, Kiss József, Füst Milán, Gellért Öskár, Miklós Jutka, Lucian Blaga, Cosbuc, Minulescu. Japán eredeti fordításokat is bemutat Horváth Henrik, nagyszerű recitátor egyszersmind. Kavaszdi és Jalugiri, a virágos japán költészet két világhírű neve szerepel a szerdán 9 órakor kezdődő szövéren, mely Nagyvárad intellektuelseinek nyújt alkalmat ritka találkozárra. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában előre is megvásárolhatók.

* Bayros márki meghalt. Bécsből jelenti: Bayros márki, a legismertebb erotikus rajzoló és festőművész 55 éves korában agybenulásban meghalt.

* Izgalmas szavazás a francia kamarában. Párisból jelenti: A kamarában izgalmas vita után éjjeli ülésen befejezték az interpellációkat. Négyszáznyolc szavazattal szászörvényeg ellenében elfogadták a

javaslatot, mely szerint helyeslik a kormány külpolitikáját, különösen a jövótéti politikáját fogadják bizalommal.

* **A külföldi munkások tartózkodása.** A munkaügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a vállalatok kötelesek az idegen munkások helyett munkanélküli bel-földi munkásokat alkalmazni. Ha ez meg nem történik, a kormány annyi külföldi munkás tartózkodási engedélyt fogja visszavonni, amennyi bel-földi munkásnak nincs állása. A bel-földi munkások felvétele esetén a kormány a külföldi munkások tartózkodási engedélyét nem érinti. A tartózkodási engedélyek meghosszabbítására irányuló kérelmek csak az esetben teljesíthetnek ha az illető vállalat a fenti kötelezettségnek eleget tesz.

* **A Hubay hangverseny csak elhalasztódott.** Ujabb dátumot a napokban közöl a Musica.

* **A menetjegyiroda ingyen vízumoztatja az utleveleket.** A berlini Mitteleuropaisches Reisebüro, mely az összes európai menetjegyirodák konzernjének vezetője, lehetővé tette, hogy április 15-től kezdve a nagyváradai menetjegyiroda teljesen díjmentesen tudja megszerezni a külföldi utazásokhoz szükséges vízumokat. Ez az intézkedés nemcsak olcsóbbá teszi a külföldi utazást, de általa lehetővé válik, hogy az utazóközönség a menetjegyirodában a vízumokat is szakszerű felvilágosításokat kaphasson és ne forduljon többé elő, ami eddig gyakran megtörtént, hogy sokan olyan vízumokat is megszereztek utlevelekre pl. svájci és jugoszláv vízumot, melyek az illető ország szabályai szerint szükségtelenek voltak.

* **A kolozsvári református főiskola tanárainak előadása Nagyváradon.** A nagyváradai református egyház a kolozsvári theologia főiskola tanárainak és tanulóinak közreműködésével 1924 április 5-én délután fél 6 órakor a Kereskedelmi Csarnokban vallásos estélyt tart a következő sorrenddel: 1. Az olasziai egyházi vegyes énekkar éneke: Teschner: „Oh miként fogadjalak!”, 2. Sulyok István lelkész-elnök üdvözlő beszéde. 3. Dr Imre Lajos theol. professzor megnyitó beszéde. 4. Dr Taszary Sándor theol. professzor előadása. 5. Farkas Béla theologus éneke. 6. Gyallay Domokos felolvasása. 7. Ifjúsági zenekar. Schuman: „Almodozás.” Komzák: „Rococo.” 8. Bencze József theologus szavalata. 9. Az úrvárosi egyházi férfi énekkar éneke. Mácsay: „Felzug az ének.” Belépti díjak nem lesznek, önkéntes adományokat kérünk a kolozsvári ref. theologiai főiskola szegény tanulóinak javára.

* **Képkiallítás.** Vasárnap, f. hó 6-án délelőtt nyílik meg Barát Mór képkiallítása a Bul. Reg. Ferdinand (vált Rákóczi-uti) Kornweisz-féle képkeretező helyiségben.

* **Tavaszi divat szövet-vásár Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében,** ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol. E cég szolid és megbízható.

* **Törvényszéki irodatisztek bűnyüge.** Nagy feltűnést keltett ez év január havában Linesits Ferenc, Buzás István és Zsembery Márton itteni törvényszéki irodatisztek letartóztatása. A letartóztatás okaként Askenázi Helén feljelentése szolgált, aki mikor a törvényszéknél levő 200 dollár letétjét akarta felvenni, arról értesült, hogy a letétet már felvették. A rendőrség által megindított nyomozás megállapította, hogy a három irodatiszt összejárva, hamisított kiutaló végzéssel vette fel a bűnyügi letétet. Ebben az ügyben április hó 10-ére tűzte ki a főtárgyalást a törvényszék büntető tanácsa, mely gróf Nesselrode törvényszéki bíró elnöklése alatt fog itélkezni a magukról megfeljegyzett tisztviselők felett. A védelmet dr Andru Széver, dr Weimann István, dr Groszmann Samu és dr Zigre Aurél ügyvédek látják el.

* **A Sas-passage alatt levő kereskedők sérelme.** A Sas-passage alatt levő kereskedők — szerkesztőségünkhez érkezett panaszuk szerint — állandó molesztálásnak vannak kitéve a rendőrközegek részéről, akik hét óra előtt már sorra járiák az üzleteket és bezáratják azokat. A kereskedők pont hétkor bezárnak, de sokszor még zárás után is dolguk van az üzletben, ezért a tulajdonosok még bent tartózkodnak a helyiségben. Vevőket nem engednek be már ilyenkor az üzletbe és még az ellen is kifogása van egyes rendőrközegnek, ha a kereskedők saját üzletükben zárt ajtókat mögött bent tartózkodnak. Felhívjuk Cs. tana a rendőrprefektus figyelmét a kereskedők sérelmére.

* **A „Lakásbérlet Szövetsége” értesíti a bérletközönséget,** hogy az új törvénynek a bérletkre vonatkozó rendelkezéseit az alábbi helyeken és időben tartandó előadásokon fogja ismertetni. F. hó 6-án (vasárnap) d. u. fél 11 órakor a velencei áll. elemi iskolában. F. hó 6-án (vasárnap) d. u. 5 órakor a városháza közgyűlési termében. F. hó 7-én (hétfőn) d. u. 5 órakor a széles-utcai áll. elemi iskolában. F. hó 8-án (kedden) d. u. fél 7 órakor a vitez-utcai áll. elemi iskolában és f. hó 9-én (szerdán) d. u. fél 7 órakor a csillagvárosi áll. elemi iskolában. Kérjük a bérletközönséget, hogy a fenti előadásokat bevégya és azokon részt vegyen az érdeklődők.

* **A lakbérleti törvény ismertetése az iparosok szempontjából.** Felhívjuk az Ipartestület tagjainak figyelmét, hogy folyó hó 8-án, azaz kedden este 7 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében dr Feld Albert, az Ipartestület egyik ügyésze előadást fog tartani az új lakbérleti törvényről, különös tekintettel megvilágítva azt az iparosok szempontjából. Kérjük érdeklődő tagjainkat, hogy az ismertető előadáson minél számosabban jelenjenek meg. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* **Villanyfogyasztók figyelmébe.** Rajz Andor elektrotechnikai vállalata nagy áldozatok árán megszerezte egy elsőrangú villanykörtegyár vezérképviseletét, melynél fogva a mai naptól kezdve módjában áll a n. é. villanyfogyasztó közönséget 23 leles árban elsőrangú villanykörtevel ellátni.

Silberstein és Somló

Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 13.
Kőfűtő, szövőt- és rövidruházának detail-osztálya megnyitja!

300 jardos Clar-cérna	—	—	—	10-50
1-a garantirt 400 jard	—	—	—	8—
1-a alsószál	—	—	—	15—
Kötőpamut	—	—	—	12—
Stoppoló	—	—	—	3—
Csipek	—	—	1-50 banitól	feljebb
Hímzések	—	—	5 leitől	feljebb
Sujtás	—	—	—	1-50
Tress zsinór	—	—	—	2-50
Kabátgombok	—	—	—50 banitól	feljebb
Zsemper-pamut kimérve dk.	—	—	—	4-50
Reformnadrágok	—	—	—	50—
Kötött bluzok	—	—	—	500—
Női tátyol harisnya	—	—	—	98—
Női flor harisnya	—	—	—	65—
Házi harisnya	—	—	—	18—
Női keztyű	—	—	—	55—
Gyermekek patent harisnya	—	—	—	19—

Minden 300 lelt vásárló kap egy nagy angol szappant ajándékul!

* **A newyorki sakkverseny.** Newyorkból jelentik, hogy a tizenkettedik fordulónál megkezdődtek a revans-mérkőzések. Aljechim, aki Capablancával került össze, remisszel végeztek. Maróczy-Tartakover-játékja is eldöntetlen maradt. Atas Lasker Ede ellen. Réti pedig Boguljubov ellen győzött. A helyzet most a következő: a newyorki versenyen pontszám szerint: Lasker 5 és fél, Marsall és Boguljubov 5, Yates 3 és fél és Lasker Ede 3.

* **Női detektívek Budapesten.** Budapestről jelentik: A belügyminiszter kinevezte az első női detektívet, Maidan Kláudiát, aki eddig a toloncház jóléti intézményénél teljesített szolgálatot. Tizenöt uriaszonyt, akik mint patronázshölgyek működtek eddig fizetés nélkül a rendőrségen, most detektívekké nevezte ki őket a belügyminiszter.

* **Árad a Körös.** A nagy esőzések következtében a Körös tegnap veszedelmesen megáradt. Nemcsak a Körös, hanem a Maros is megáradt és Aradmegyében több helyen kiöntött. A kulturmérnöki hivatal jelentése szerint a Körös áradása eddig még nem veszélyes, dacára annak, hogy Révénél újabb nagyobb víztömeget jeleztek. A mérnöki hivatal minden intézkedést megtett az esetleges veszély elhárítására. Eddig még Nagyváradot és környékét nem fenyegeti veszély.

* **Ítélet egy fascista-pörben.** Bukarestből jelenti a Rador: A craiovai hadbíróság tegnap tárgyalta Bagulescu őrnagy pörét, akit a fascista mozgalmakban való részvétele miatt helyeztek vád alá. Az őrnagyot három szavazattal kettő ellenében dorgálásra ítélték. Az ítélet kihirdetése után a craiovai diákok nagy szimpatiatüntetést rendeztek az őrnagy mellett.

* **Film a husvéti kiállításról.** A jövő héten megnyitandó husvéti kiállítás rendezőse külön filmeket készített a kiállítás résztvevőiről s ezek a filmek a mai naptól kezdve a következő mozgósínházakban láthatók: Apolló, Dorian, Vigadó (Nagyvárad), Vigadó (Nagyszalonta), Otthon (Ermihályfalva), Coroiu (Vaskő), Bolchia (Belényes).

* **Egy lelkész kizárása az egyházból.** Bukarestből jelenti a Rador: A szent szinodus ülészaka véget ért. Az utolsó ülésen elvetették Popescu Tudor görög keleti lelkész exkommunikálása ügyében beadott felebbezését és a volt lelkészt kirekesztették a görög keleti egyházból.

* **Tűz a Zöldfa-utcán.** Tegnap délelőtt Grünwald Mór Str. Nicolai Jorga (Zöldfa-utca) 5. szám alatt levő szabóműhelyében tűz ütött ki. A tűzoltóságnak rövid idő alatt sikerült lokalizálni a tüzet. A kár jelentéktelen.

* **A Rejtelmek háza III-ik része.** A rejtelmek háza, — melyet két első részben megostromolt a publikum. — 3-ik részének sajtóbemutatóját tegnap tartotta meg az Apolló-mozgó igazgatósága. A 3-ik rész nem ront az első két rész után, alkotott véleményen s a néző a tetőpontig fokozódó izgalmas cselekmények követésében legszívesebben végig ülne a még hátralevő részletet, mely a bonvadalmának eddig még ismeretlen megoldását hozza. A rejtelmek háza a francia film történetében fordulópont s Mosjukinban olyan színészt ismert meg a közönség, aki a legelső sorában is első és helye Conrad Weidt, Harry Liedtke, Jannings mellett van.

* **Értesítés.** Szövetségünk tagjait értesítjük, hogy a **„holnapi napra (vasárnap) délelőtt fél 11 óra** hirdetett közgyűlésünket, arra való tekintettel, hogy a városi tanács utólag meghozott határozata megtilt a városháza termeinek gyűlési célokra való felhasználását, a **Kereskedelmi és Iparkamara (Str. Alexanri, volt Teleküzta 11. szám)** nagytermében tartjuk meg. A közgyűlés **főtárgyát az új bérleti törvény**

részletes ismertetése képezvén, saiat és dekükben kériük Szövetségünk tagjait és belépni kívánó háztulajdonos társainkat a teljes számban való megjelenésre. A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében: dr. Lazar Aurél elnök, dr. Lengyel Zsigmond titkár

* Havas és Grünfeld szövetei legjobbak, legolcsóbbak Kossuth-utca 8. szám.

* Tömeges felmondások az iparban és kereskedelemben című cikkben közöltük, hogy a most megindult alkalmazotti perek sorában az Ancora kenőgyár ellen is per indult meg egyik alkalmazottja részéről. Az Ancora kenőgyár annak a megállapítását kérte, hogy ellene semmiféle per nem indult meg. Ezt magunk is konstatáljuk, azzal, hogy a tudósításban névcsere történt.

* Modell-kalapok Moskovits Etelkánál

* Megnehezítették a német állampolgárok külföldi utazását. Berlinből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a német állampolgárok külföldi utazásának korlátozásáról. A rendelet szerint mindenkinek külön engedélyt kell kérni a külföldi utazásra. Az ilyen kiutazási engedélyeknek az ára 500 aranymárka lesz. A rendelet visszamenőleg április másodikától életbe lépett.

* Villanyszerelő iparosok gyűlése. A villanyszerelő iparosok folyó hó 6-án, azaz vasárnap délután 3 órakor az Ipartestület helyiségében gyűlést tartanak, melyre a szakma összes iparosait meghívja az Ipartestület elnöksége.

* Regele Ferdinánd (Rákóczi) uton legolcsóbb bevásárlási forrás női divatárúkbán, Consum áruház Moskovits-palota sarok.

* Gesztenye-Piré 1 drb. 2 lel Benedeknél

* Férfiszabó iparosok gyűlése. Felkérjük az Ipartestület kötelekebe tartozó összes férfiszabó iparosokat, hogy folyó hó 7-én, azaz hétfőn este 8 órakor az Ipartestület helyiségében több rendkívüli fontos tárgy gyűlésre teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület elnöksége.

* Vásároljon saját érdekében a Központi Áruház alkalmi olcsó hetében.

* Férj- és női kalapokat formál Moskovits Etelka.

* Matyó-terítők, divánpárnák, abroszok, filék, milliók, stórok, ágyszerítők, kötött, horgolt és receterítők aranyban, selyemben, órány és typonokkal és mindenféle tenerifa, horgolt és kötött motívok, rojtos selyem kendők, plüss abrosz, hozzávaló szövettárgyakkal nagyon jutányosan eladók Weinbergerné Str. Mo-nastrii (Zárda-u.) 1.

* Mária csemege 1 drb. 5 el Benedeknél

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

MOZI

— Az Apolló mozgósínházban ma, szombaton utoljára látható a Rejtelmek háza második része. Ezt megelőzi egy két felvonásos kacagató Zsigott vigjáték. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 órai előadás mérsékelt helyű.

— Harry Liedtke a Vigadó mozgósínházban. Ma, szombaton közlik a „Jelenek a férfiak” című 7 felvonásos Dorian-száger filmet mutatja be a Vigadó mozgósínház. Harry Liedtke, Jacob Liedtke és Paul Heidemann játszik a pazar kiállítás film főszerepeit, amely egy galáns udvari történetet mond el. A fél 4 órai előadás mérsékelt helyű.

— Ő és dr. Lackington a Dorian film-színházban. A Dorian film — az mai műsorának keretében színre kerül. Dr. Lackington szanatóriuma 6 hosszú felvonásból áll izgalmas dráma, amelyet megelőz egy teljesen új, kacagató Ö-kép. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órai előadás mérsékelt helyű. Hétfőn látható először Conan Doyle leghíresebb regénye: „A halott árnnya.”

LEGUJABB

Négy évi moratóriumot kapott Németország

Két és fél milliárd aranymárkát kell a moratórium utáni esztendőkhöz fizetni

Páris, április 4. A kamarában Varenne szocialista beszélt a jóvátételről. Varenne fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy amikor a szocialista párt nevében felszólal, a francia szocialisták mindig hangsúlyozták Franciaországnak a jóvátételre irányuló jogait.

— Ha pártom hatalomra kerülne, — folytatta Varenne, — Németországnak tudnia kell, hogy nem hozunk magunkkal nyugtát a német adósságokról.

A Petit Parisien információi szerint a jóvátételi bizottság a németeknek négy évi moratóriumot engedélyezett.

Ez alatt Németországnak dologi szállításokban egy milliárdot kell az első esztendőben leadnia. A moratórium után teljesítendő fizetés összege évi két és fél milliárd aranymárka.

kington szanatóriuma 6 hosszú felvonásból áll izgalmas dráma, amelyet megelőz egy teljesen új, kacagató Ö-kép. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órai előadás mérsékelt helyű. Hétfőn látható először Conan Doyle leghíresebb regénye: „A halott árnnya.”

KÖZGAZDASÁG

— Átdolgozzák a városi vámtételeket. Benedek Aladár pénzügyi tanácsos most kezdte meg a városi vámtételek átdolgozását. A pénzügyi tanácsos kijelentette, hogy a vámtételek átdolgozásánál az a szempont vezet, hogy az egyes vámtételek között ne legyenek meg azok az aránytalanságok, amik eddig voltak. Az új vámtételek megállapításának munkájába a pénzügyi tanácsos bevonja a kereskedelmi és iparkamarát is. A vámtételek átdolgozása természetesen nem ezek leszállítását célozza.

TÖZSDE

Bukarest, április 4. Zárlat. Devizák: Páris 1160, London 845, New York 190 háromn., Róma 884, Zürich 34'80, Bécs 28, Prága 588, Budapest 24.

Valuták: Font 840—845, frank 1160—1170, svájci 33 háromn.—34, lira 835—845, dinár 193 fél—194, osztrák 27 háromn.—28, magyar 22—24, szokol 565—575, leva 131—133.

Zürich, április 4. Zárlat: Berlin 10 0-a 121 fél, Amsterdam 212 egyv., New York 574, London 2472, Prága 3305, Milánó 2506 egyv., Prága 17, Budapest 0.075, Belgrád 712 fél, Bukarest 295, Bécs 0.0080 háromn.

Budapest, április 4. A pénteki értékpapírpiacon záratai: Angol-Magy. 89, Hazai b. 275, Magy. H. 698, Leszám. 10250, Olasz b. 27, Osztr. H. 230, Salgó 782, Rima 161, Közüti 32, Városi 35, Déli 91, Államv. 595, Bosny. Ag. 75, Hermes 72, Forgalmib. 58, Keresk. H. 40, Mercur 18, Keresk. b. 1580, Belv. kat. 38, Egy. Bpest f3v. 96, Magy. Alt. Tak. 188, Pesti Hazai Első 4900, Borsod-Misk. 15.350, Concordia 5150, Első bp. gőz 155, Gizella 71, Hungária gőzm. 135, Viktória 272, Beocsini 1400, Borsodi szén 180, Kohó 650, Magnezit 2850, M. Alt. köszén 3550, Ujlaki 260, Urikányi 950, Globus 55, Koburg 57, Csáky 23, Fegyver 1325, Ganz-Danub. 4225, Ganz-Vill. 1950, Győrfy-Wolf 105, Hoffher 204, Láng 175, Lipták 15, Rössemann 63, Schlick 93, Schuller 45, Teudloff 125, Wörner 1950, Osztr. légsz. 900, Baróti szesz 9, Boni 102, Danica 177, Égisz 50, Izzó 725, Papiripar 55, Flóra 120, Goldberger 135, Hungária műtr. 270, Karton 83, Klotild 140, Cukor

ipar 3700, Östern. 290, Ruggyanta 490, Vasuti forg. 300, Marosv. petr. 130, Mezög. ipar 578, Oceán 39, Olajipar 116, Phöbus 44, Villányi p. 50, Zagyva-pálf. 39, Alt. fp. (Mercur) 6500, Egy. fa 52, Guttmann 530, Lignum-Tröst 110, Malomsoky 1050, Neuschloss-Lichtig 775, Új Ofa 640 Szlavona 126, Union d. Usines 2675, Zabola 158, Zenta és rosk. 210, Adria 1950, Atlantica 47, Levante 310, Trust 118.

Budapest, április 4. Terménvtőzsze-zárlat: Gabonapiac üzletelen, Budapesti buza 320, rozsvidéki 310, dunántúli 305, dunántúli rozs 270—280, zala és somogyi 260, pestmegyei 255, takarmányárpa 250, sörárpa 325, balatoni zab 240, kőbányai 270, somogyi, tolnai kukorica 235, kőbányai 275, vidéki korpá 205 ezer korona.

Heti árjegyzék

a most érkezett áruokról

Vizes készlet csiszolt 6 személyre	Lei	50—
Boros készlet csiszolt 6 személyre	„	53—
Sörös készlet csiszolt 6 személyre	„	100—
Likörös készlet csiszolt 6 személyre	„	53—
Gyümölcs készlet csiszolt 6 személyre	„	130—
Belotits készlet csiszolt 6 személyre	„	80—
Téás készlet aranyos 6 személyre	„	400—
Kávé készlet aranyos 6 személyre	„	400—
Feketes készlet aranyos 6 személyre	„	150—
Ebédő készlet aranyos 6 személyre	„	800—
Mosdó készlet színes leiszereivel	„	350—
Vendégloji mely lapos tányér	„	12—
Vendégloji csemege tányér	„	10—
Vendégloji vizes pohár csiszolt	„	4—
Vendégloji boros pohár csiszolt	„	3—
Vendégloji evőeszköz párja	„	40—

Kávéházi és étterem felszerelések!

Eladás nagyban és kicsinyben
Képerkerítés — ablak üvegezés

Fraňi Komlós Testvérek

Gyári raktár — Nagykereskedés
Oradea-Mare — Nagyvárad
Nicolae Iorga (Zöldia-utca) 13. szám.

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal

Elvállalok mindennemű felsőruha tisztítást Vasalások azonnal.

Borgos Sámuel

Eredeti angol tavaszi szöve-
teim megérkeztek

SEIDLER uriszabó

Parcul Eminescu (Ezredévi Emléktér) 2
Rimanóczy-szálloda mellett

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK
„INDUSTRIA” RUHAÖZEM
ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Levelezés

„Azonnal” jelíggel levél van a kiadóban, kérjük átvenni. 521

LAKÁS

Központban csinosan burkolozott szoba ellátással kiadó. Cim Hegedűs Hirlap-irodában. 511H

Alkalmazás

Utazói állást keres különösen tüzerszakmában nagy gyakorlattal rendelkező nőtlen fiatalember. — Elsőrangú referenciáit rendelkezik. Szíves megkeresést e lap kiadóhivataltalába „Megbízható” jelíggel kér. 384

Ügyes szobaleány felvételt Ulmann Sándornál Piața Mihail Viteazul (Nagy-pia-ter) 11. 506H

Román, német nyelveket perfectül beszélek, kezdő itódi állást keresek. Címeket a kiadóba kérek. 499

Fiatal takarítónőt keres 2 tagu család. Értekezhetni délután 4—5 óráig Parcul Stefan Cel Mare (Tisza Kálmán-ter) 15., kapu alatt balra. 508

Intelligens kisasszonyt keresek délutánra két nagyobb leányka mellé, lehetőleg román vagy német nyelvtudással. Old-England, Piața Regina Maria (Bémer-ter.) 510H

Elsőrendű nagymunkás és kézmunkás finom munkához felvételt ilj. Erdős Albertnél. 512H

Jól főző mindenest keres kis család 15-ére. Cim a kiadóhivataltban. 518

Gyermekleányt keresek 15-ére. Cim a kiadóhivataltban. 519

Jól főző mindenest keresek azonnalra, esetleg 15-ére kéttagu családdal. Dr. Nagy-né, Piața Schlauch-ter 2. 517

Adás-vétel

Keresek megvételre egy jókarban lévő fürdőkádát, Boul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 30. Jobbra. Szász. 488H

Eladó egy új, három utcai szoba és mellékhelyiségeiből álló modern magánház. Braun, Str. Aurel Vlaicu (Vámház-u.) 61. 13

Bizományba elfogadok bármilyen teherneműt, porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Boulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra. Szász. 64

2 éves szimentali tenyészbika eladó. Szűcs Ferenc-nél, Paptamási. 503

Használt, de jó állapotban lévő Czerny-Szendy II. füzete megvételre kerestetik. — Cim: Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 19. Sz.

Felöltő 13—15 éves fiúnak, rövid nadrágos fiúruha, vi-selt férfiöltönyök eladók Str. Monastirii (Zárda-u.) 1. sz., em. 1. ajtó. 482

BERSON

Berson gummisarkok és gummitalp

erősítessen cipészével cipőjre, mert nemcsak pénz-takarít meg, hanem egyuttal kiméli lábát és cipőjét

HAVRE—NEW-YORK

GYORSPOSTAJÁRATOK

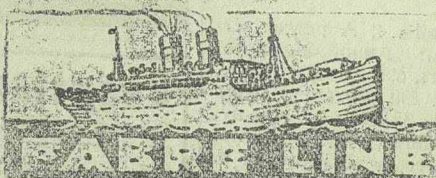
KANADA - KUBA - MEXIKO - NOW-ORLEANS
HAITI - ANTILLAK - ÉKSZAKAMERIKA tele

Felvilágosításokat nyújt
Soc. „SARNIA” Pasagiul Comedia Bucuresti
és „RECLAMA” Cluj

Elsőrendű tenyészkocák

és tenyészkocákat felosztott dí-szei gazdaságunkból eladunk. Az eladó állatok nagyörögi gazdaságunkban látható.

Moskovits Adolf és fiai r.-t.

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANȚA direkt NEW-YORK
CONSTANȚA-JAFFA-MARSEILLE
CONSTANȚA—CANADA
CONSTANȚA DEL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet érdeklődni:

„SARNIA” Pasagiul Comodia, BUKAREST,
és „RECLAMA” CLUJ.

Ház azonnal beköltözhető 4 szoba, fürdőszoba komplett lakással, valamint 364 négyszögöl terület, elköl-tőzés miatt, sürgősen el-adó. — Van több kisebb-nagyobb beköltözhető ház, szőlő, földirtok, üzlet-, raktár- és irodahelyiség, pince stb. — Keresünk bérbe 50—150 holdas bir-tokot. Antik butorok, 12 személyes ebédioservice, íróasztalok, szőnyegek, fa-ragott ingaóra, kézmun-kák, szalon garnitúra — Biederma er — stb. olcsó-áron eladók. Utlevélt vizu-moztatunk. Bizományi el-adásra bármit elfogadunk. „ARDEAL” iroda, főposta mellett. Str. Episc. Cioro-gariu (volt Uri-u.) No 8. Telefon 203.

Ooska ölmot vesz minden mennyiségben Brád és Gáspár, Sas-Passage 84. 513

Allg használt női szürke costum, fű kabátok, sötét-kék női ruha, selyem-jember, asztali villanylámpák olcsón eladók. — Ház-vezetőnőnek ajánlkozok tisztviselő özvegye, háztar-tásban teljesen jártas. — Uri fogat: koezi, ló, szer-szám sürgősen eladó. — „ARDEAL” főposta mel-lett. Telefon 203.

Henoser olcsón eladó. — Mayer kárpitos, Str. Ale-xandri (Teleky-u.) 13. 520

Careli-Mariban kitűnő for-galmu, elegánsan beren-dezett iparművészeti és női kalapsalon (főterem) elköltözés miatt, kedvező-feltételek mellett eladó. — Cim Taub-tőzsdében. 514

Eladó házak, szőlők és kisebb-nagyobb földirtok-kok. — Értekezni Toma Józsefnél Nilgész-telep, 3—6 ig. Str. Sf. Ladislau (Körös-u.) 21. 491H

Gyárilag készítettünk állandóan taktáron tartunk:

Nyugagyakat, különféle vasmozsdót, összecsuk-ható vaságyat, ágyso-d-ronyt, széküleslapokat,

elvállalunk mindennemű fa és vas tőmeg munkát a legolcsóbb árban

„Glória”

Oradea-Mare
Str. Iosif Vulcan No. 10.

Végre
kapható a jó minőségű
Dréher-Haggenmacher sör

Kérjük mindenütt!

Hirdetmény.

F. év április hó 23 és 24-ik napján vagyis, román nagyhetének szerda és csütörtöki nap-ján Ceica községben árucikk és állatfelhajtásos nagyvásár fog megtartatni.

Az előjáróság.

20 leiért vizumokat

bármely konzulátusnál: Kolozs-váron, Brassóban, Bukarestben felelősséggel elintézzünk Futár-indulás minden nap!

Kálmán és Szirmai

Strada Gen. Mosolu 7, tűzoltó lak-tanyával szemben. : Telefon: 2-21

Külföldiek

3 pár harisnyából 2 párt, 2 pár zokniból 1 párt varr Gondáné, Str. Simeon Bar-nutju (Damjanich-u. 2. sz., ajtó 3. Ny.

Gépaurozást jól és olcsón készít Erbsteinne, Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 28 vagy Sztaroveszky-utca 11. sz.

Plissé és gouvér munkák rendkívül olcsó árban kés-szűnk Str. Alexandri (Te-leky-u.) 22. sz. alatt, a ka-puval szemben.

Utlevél, bérlet és bármily igazolványhoz szükséges tényképek, Nagyvárad te-rületén legolcsóbban, 20 leitől kezdve készűnk Zenker tényképszűnk, Str. I. C. Brajanu (Szaniszló-utca) 25. Felvételek este lel 8-ig.

Férfiökölön bármilyen bi-ztosítékra mindenkor azon-nal kapható. Különbejara-tu szobákat, lakásokat, üzlet-helyiségeket leggyorsabban közvetítünk. Iroda: Strada Episcopulu Pavel-utca 5. 498

24 % kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezet-tel, Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-ter) 12. Ertesítés délután. 4

Örökre adnám 2 hónapos szép fiú gyermekemet, be-tegségem miatt. Str. Fab-ricilor (Gilyányi-u.) 23. 508

Reszelők

és mindenféle rás-polyok ujravágását vállalom szolid árak mellett

Maár Lajos

reszelővágó Nagyvárad, Alexandri (Teleky)-u. 45

Üzlet-helyiség

a város központján átadó

Cim a Hegedűs Hirlap-irodában.

Valódi

MÉZ

kapható
Dzierzon
Méhészettől

Veszünk

butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda beren-dezéseket, Wertheim kasz-szát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeke stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség-kereskedők Str. General Mosolu (Mezey Mihály) utca 10